

Suomalaisten matkailu

2011, joulukuu

Ulkomaanmatkat suomalaisten suosiossa joulukuussa 2011

Joulukuussa suomalaiset suuntasivat matkansa ulkomaille ja kohdemaassa yöpymisen sisältäneitä matkoja tehtiinkin lähes 300 000. Näistä matkoista lähes joka neljäs suuntautui Kanarian saarille. Risteilyjä suomalaiset tekivät joulukuussa lähes 120 000. Vapaa-ajanmatkat kotimaan maksullisessa majoituksessa pysyivät samalla tasolla kuin edellisvuonna. Suosikkimaakuntina joulukuussa olivat Uusimaa ja Pohjois-Pohjanmaa.

Suomalaisten tekemät yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat joulukuussa 2011 ja niiden vuosimuutos, ennakkotiedot

	Matkoja joulukuussa	Vuosimuutos, % 12/2011 - 12/2010	Matkoja tammi - joulukuussa	Kumulatiivinen vuosimuutos, % 1-12/2011 - 1-12/2010
Kotimaanmatkoja maksullisessa majoituksessa	285 000	0	5 819 000	-2
Mökki- ja vierailumatkat	1 471 000	9	25 379 000	2
Kotimaanmatkoja yhteensä	1 756 000	8	31 198 000	2
Ulkomaanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	290 000	24	4 290 000	8
- Viroon	52 000	-12	1 021 000	14
- Ruotsiin	17 000	..	376 000	-18
- muut maat	221 000	..	2 892 000	11
Risteilyt, yöpyminen vain laivalla	119 000	3	1 595 000	9
- Viroon	64 000	..	496 000	12
- Ruotsiin	55 000	..	1 074 000	7
Ulkomaanmatkoja yhteensä	409 000	17	5 885 000	8
Vapaa-ajanmatkoja yhteensä	2 165 000	9	37 083 000	3

Suomalaiset tekivät joulukuussa yhteensä 409 000 yöpymisen sisältänyttä vapaa-ajanmatkaa ulkomaille. Matkoja, joiden aikana yövyttiin kohdemaassa, tehtiin 290 000. Näistä Viroon suuntautui 18 prosenttia ja Ruotsiin 6 prosenttia. Risteilyt, joiden aikana yövytään ainoastaan laivalla, suuntautuivat lähinnä Ruotsiin ja Viroon.

Kotimaassa suomalaiset tekivät 1,8 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa. Tämä on 8 prosenttia enemmän kuin vastaavana aikana vuotta aiemmin. Suurin osa matkoista, 1,5 miljoonaa, oli ilmaismajoitusmatkoja joko omalle mökille, sukulaisten tai tuttavien luokse tai matkalla käytettiin muuta ilmaista majoitusta.

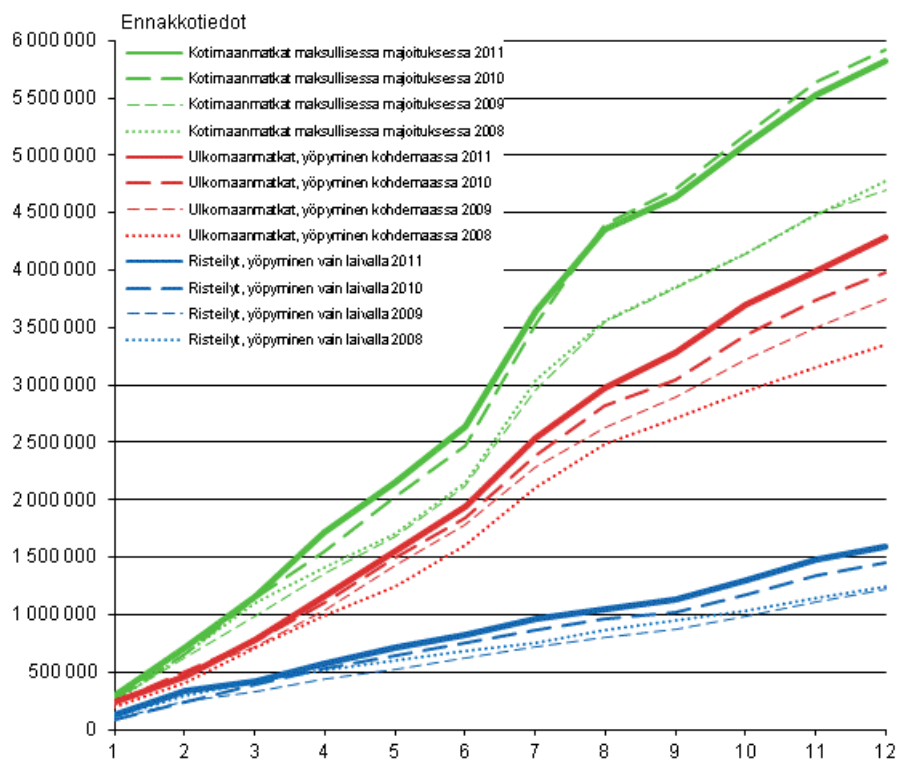
Ennakkotiedot ilmenevät Tilastokeskuksen Suomalaisten matkailu -tutkimuksesta, jota varten haastateltiin tammikuussa 1 395 Suomessa asuvaa 15–74-vuotiasta henkilöä.

Suomalaisten matkailu -tutkimuksessa siirrytään kuukausijulkistamisesta kolme kertaa vuodessa tapahtuvaan julkistamiseen. Ensimmäinen uusi julkistus koskee tammi-huhtikuun tietoja.

[Muutosuutinen kokonaisuudessaan.](#)

Lopulliset vuositiedot Suomalaisten matkailu -tutkimuksesta julkaistaan tilaston kotisivulla tilastovuotta seuraavan vuoden toukokuussa.

Suomalaisten vapaa-ajanmatkat, kumulatiivinen kertymä kuukausittain 2008–2011, ennakkotiedot

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa joulukuussa 2011, suosituimmat kohdemaakunnat.....	4
Liitetaulukko 2. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille joulukuussa 2011, suosituimmat kohdemaat	4
Liitetaulukko 3. Kotimaan vapaa-ajanmatkat loka-joulukuussa 2011.....	4
Liitetaulukko 4. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille loka-joulukuussa 2011	6
Liitetaulukko 5. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat (pl. mökki- ja vierailumatkat) loka-joulukuussa 2000-2011	7
Laatuseloste: Suomalaisten matkailu.....	8

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa joulukuussa 2011, suosituimmat kohdemaakunnat

Kohdemaakunta	Matkoja joulukuussa	
	Yhteensä	%
Matkat yhteensä	285 000	100
Uusimaa	58 000	20
Pohjois-Pohjanmaa	47 000	16
Pirkanmaa	38 000	13
Lappi	29 000	10
Varsinais-Suomi	20 000	7
Päijät-Häme	20 000	7
Keski-Suomi	18 000	6

Liitetaulukko 2. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille joulukuussa 2011, suosituimmat kohdemaat

Kohdema	Matkoja joulukuussa	
	Yhteensä	%
Matkat yhteensä	290 000	100
Espanja	81 000	28
Viro	52 000	18
Saksa	26 000	9
Ruotsi	17 000	6
Britannia	14 000	5
Thaimaa	14 000	5

Liitetaulukko 3. Kotimaan vapaa-ajanmatkat loka-joulukuussa 2011

	Matkat maksullisessa majoituksessa		Matkat omalle mökille		Vierailumatkat sukulaisten ja tuttavien luokse	
	Matkoja	%	Matkoja	%	Matkoja	%
Matkat yhteensä	1 190 000	100	1 056 000	100	4 531 000	100
Matkan tehneiden sukupuoli						
mies	634 000	53	592 000	56	2 098 000	46
nainen	556 000	47	464 000	44	2 433 000	54
Matkan päättymiskuukausi						
lokakuu	474 000	40	515 000	49	1 665 000	37
marraskuu	431 000	36	329 000	31	1 607 000	35
joulukuu	285 000	24	212 000	20	1 259 000	28
Kohdemaakunta						
Uusimaa	252 000	21	85 000	8	847 000	19
Varsinais-Suomi	156 000	13	85 000	8	340 000	8
Satakunta	29 000	2	35 000	3	178 000	4
Kanta-Häme	12 000	1	18 000	2	140 000	3
Pirkanmaa	164 000	14	103 000	10	466 000	10
Päijät-Häme	61 000	5	74 000	7	123 000	3
Kymenlaakso	35 000	3	175 000	4
Etelä-Karjala	26 000	2	59 000	6	143 000	3
Etelä-Savo	20 000	2	111 000	11	248 000	5
Pohjois-Savo	56 000	5	59 000	6	310 000	7
Pohjois-Karjala	32 000	3	53 000	5	197 000	4
Keski-Suomi	50 000	4	87 000	8	247 000	5
Etelä-Pohjanmaa	15 000	1	29 000	3	209 000	5
Pohjanmaa	32 000	3	18 000	2	70 000	2
Keski-Pohjanmaa	12 000	1	58 000	1
Pohjois-Pohjanmaa	141 000	12	56 000	5	377 000	8
Kainuu	38 000	3	30 000	3	138 000	3
Lappi	85 000	7	103 000	10	258 000	6
Ahvenanmaa

Liitetaulukko 4. Yöpyymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille loka-joulukuussa 2011

	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä		Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä		Yhteensä	
	Matkoja	%	Matkoja	%	Matkoja	%
Matkat yhteensä	624 000	100	384 000	100	1 008 000	100
Matkan tehneiden sukupuoli						
mies	303 000	49	189 000	49	492 000	49
nainen	320 000	51	195 000	51	516 000	51
Matkan päättymiskuukausi						
lokakuu	254 000	41	165 000	43	419 000	42
marraskuu	179 000	29	120 000	31	299 000	30
joulukuu	191 000	31	99 000	26	290 000	29
Kohdemaat						
Pohjoismaat	41 000	7	50 000	13	91 000	9
Ruotsi	32 000	5	41 000	11	73 000	7
Tanska	15 000	1
Venäjä ja Baltia	56 000	9	217 000	57	273 000	27
Viro	47 000	8	176 000	46	223 000	22
Venäjä	35 000	9	41 000	4
Etelä-Eurooppa ja Kanarian saaret	290 000	46	15 000	4	305 000	30
Espanja	199 000	32	202 000	20
- Kanarian saaret	140 000	22	140 000	14
- Manner-Espanja	47 000	8	50 000	5
- Baleaarit	12 000	2	12 000	1
Italia	26 000	4	12 000	3	38 000	4
Kreikka	44 000	7	44 000	4
Portugali	12 000	2	12 000	1
Itäisen Välimeren maat	24 000	4	24 000	2
Turkki	18 000	3	18 000	2
Länsi-Eurooppa	91 000	15	91 000	24	181 000	18
Alankomaat	12 000	1
Belgia	12 000	1
Britannia	29 000	5	29 000	8	59 000	6
Ranska	18 000	5	26 000	3
Saksa	29 000	5	26 000	7	56 000	6
Itä- ja Keski-Eurooppa	12 000	2	12 000	3	24 000	2
Afrikka	32 000	5	32 000	3
Egypti	15 000	2	15 000	1
Aasia ja Oseania	55 000	9	55 000	6
Thaimaa	26 000	4	26 000	3
Amerikka	23 000	4	23 000	2
Yhdysvallat	15 000	2	15 000	1

Liitetaulukko 5. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat (pl. mökki- ja vierailumatkat) loka-joulukuussa 2000-2011

	Matkoja, 1000											
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vapaa-ajanmatkat yhteensä	1 858	1 711	1 622	1 680	1 789	1 834	1 855	1 858	1 866	2 052	2 578	2 665
Kotimaanmatkat maksullisessa majoituksessa	665	582	602	616	710	774	803	720	920	855	1 217	1 190
lyhyet matkat, 1-3 yötä	568	479	492	501	588	656	669	626	782	717	1 041	987
pitkät matkat, vähintään 4 yötä	97	103	110	115	122	118	133	94	138	138	176	203
Ulkomaanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	559	569	465	606	655	621	643	729	649	847	924	1 008
lyhyet matkat, 1-3 yötä	214	219	173	227	273	251	199	234	272	315	348	384
pitkät matkat, vähintään 4 yötä	345	350	292	379	383	370	444	495	377	532	576	624
Risteilyt, yöpyminen vain laivalla	634	560	556	458	424	439	409	410	297	350	436	468

Laatuseloste: Suomalaisten matkailu

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrästä. Tutkimuksen kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Tutkimuksen tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä Suomen Pankin maksutaselaskelmissa. Tutkimuksen tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) mukaisesti.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot otospohjaisella puhelinhaastattelututkimuksella. Osohenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–74-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, WTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Suomalaisten matkailu -tutkimus käsittää kaksi erillistä tutkimusta. Toinen on kuukausittain tehtävä matkatutkimus, jossa tiedustellaan koti- ja ulkomaanmatkojen lukumääriä ja matkojen ominaisuuksia kuvaavia tietoja, ja toinen on kerran vuodessa tehtävä ns. vuositutkimus, jonka avulla selvitetään vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määriä. Tutkimukset ovat otospohjaisia puhelinhaastattelututkimuksia, joissa käytetään tietokoneavusteisia haastattelulomakkeita.

Matkatutkimuksen haastattelut tehdään keskitetysti Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskuksesta. Tiedot kerätään tutkimusvuoden helmikuun ja tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Haastattelut käydään kunkin kuukauden alusta 2–3 viikon aikana.

Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuositutkimuksen tiedot kerätään tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammi–helmikuussa. Tilastokeskuksen kenttähaastattelijat tekevät haastattelut puhelimitse eri puolilla Suomea.

Kummassakin osatutkimuksessa perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–74-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen.

Matkatutkimuksen otoskoko on vuodessa yhteensä 26 400 henkilöä. Tilastovuotta koskevat tiedot saadaan 12 erillisellä otoksella. Otoskoko on kuukaudessa 2 200 henkilöä. Samaa otosta käytetään myös kuukausittaisen kuluttajabarometrin tiedonkeruussa. Haastatteluissa kohdehenkilöiltä kysytään tietoja haastattelukuukautta edeltävän kuukauden aikana päättyneistä matkoista.

Matkustaneita henkilöitä koskevan vuositutkimuksen otoskoko on 2 150–2 400 henkilöä eli se vaihtelee jonkin verran vuosittain. Vuositutkimus tehdään Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen liitännäistutkimuksena. Vuositutkimuksessa vastaukset esitettyihin kysymyksiin ovat kyllä/ei-muotoa. Haastatteluissa käydään läpi erilaisia matkaryhmiä, ja kohdehenkilöiltä kysytään, oliko hän tehnyt tämän matkaryhmän matkoja viitevuoden aikana.

Matka- ja vuositutkimuksen vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle.

Vuositutkimuksessa painokertoimet lasketaan sukupuolen mukaan siten, että tilastovuotta edeltävän vuoden lopun 15–74-vuotiaiden naisten ja miesten väestömäärät jaetaan saatujen haastatteluiden eli vastanneiden

kohdehenkilöiden vastaavilla määrillä. Matkatutkimuksessa menetellään vastaavalla tavalla, mutta painokertoimet lasketaan erikseen kunkin haastattelukuukauden aikana saadulle aineistolle.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Matkatutkimuksen tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tutkimuksen piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivamatkat, joten nykyisessä laajuudessaan tutkimus antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät enää ainoastaan kotimaan päivamatkat.

Matkatutkimuksen vastauskato vuositasolla on keskimäärin 33 prosenttia ja matkustaneita henkilöitä koskevan vuositutkimuksen keskimäärin 24 prosenttia.

Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä kadon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Tulokset esitetään tuhannen tarkkuudella ja alle 10 000 olevat lukumäärät merkitään epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ennakollisia kuukausitietoja matkojen määristä julkaistaan 4–5 viikon kuluessa tilastokuukauden päättymisestä.

Lopulliset vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tutkimuksen kotisivuilla tilastovuotta seuraavan vuoden toukokuussa.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Ennakolliset kuukausitiedot matkojen määristä ovat nähtävillä Tilastokeskuksen Internet-sivuilla.

Lopulliset vuositiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Lisäksi vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Internet-sivujen tietokantapalvelussa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti matkatutkimusta on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti matkatutkimusta Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tutkimus siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisällölliset ja menetelmälliset muutokset ovat vaikuttaneet tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Matkatutkimuksen tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Tiedonkeruussa tapahtuneen muutoksen takia luvut vuodesta 2010 lähtien eivät ole täysin vertailukelpoiset edeltäviin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa tutkimusta alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin kanssa keskitetysti. Tätä ennen tutkimuksen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (WTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määristä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat hyvinkin vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä on tehty aina vuodesta 1991 lähtien työvoimatutkimuksen yhteydessä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu -tutkimus tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain julkaistavassa Tilastokeskuksen **Majoitustilastossa**. Se sisältää tietoja mm. hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltynä.

Rajahaastattelututkimus selvittää puolestaan Suomessa käyvien ulkomaisten matkailijoiden määrää, ulkomaisten matkailijoiden motiiveja tulla Suomeen ja heidän rahankäyttöään Suomessa oleskelun aikana. Rajahaastattelututkimuksen raportit ovat luettavissa Matkailun edistämiskeskuksen Internet-sivuilla. Rajahaastattelututkimus on Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) ja Tilastokeskuksen yhteistyöhanke.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoivat meriliikenteen osalta **Liikennevirasto** ja lentoliikenteen osalta **Finavia**. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa.

Lisätietoja

Taru Tamminen 09 1734 2243
Vastaava tilastojohtaja:
Hannele Orjala
liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Suomalaisten matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-8837 (pdf)